

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Studijní materiály pro výuku finanční gramotnosti v praktické škole dvouleté

Závěrečná písemná práce doplňujícího pedagogického studia

2024

Mgr. Dita Smejkalová

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

ZADÁNÍ

tématu závěrečné písemné práce doplňujícího pedagogického studia

Jméno a příjmení studenta: Dita Smejkalová

titul: Mgr.

název absolvované VŠ: Univerzita Hradec Králové

rok ukončení VŠ: 2023

rok zahájení DPS: 2022

Práce je svým obsahem zaměřena převážně do oblasti: **psychologie, pedagogika, obecná didaktika, oborová didaktika, metodologie, sociologie.** (podtrhni)

Téma práce: Studijní materiály pro výuku finanční gramotnosti v praktické škole dvouleté

Obsah práce:

Závěrečná práce se zaměřuje na zapojení finanční gramotnosti do výuky žáků v praktické škole dvouleté. Cílem práce je konkretizovat, jací žáci převážně navštěvují praktickou školu dvouletou, specifikovat jednotlivá postižení a poruchy a dále uvést, jakým způsobem jsou do školy vybíráni. Pevážně se však práce orientuje na zapojení finanční gramotnosti do výuky napříč různými vyučovacími předměty. V závěrečné práci jsou zpracovány výukové materiály (příklady, křížovky, spojovačky apod.) napříč jednotlivými předměty s užitím finanční gramotnosti. Tato práce bude účelně využitelná a aplikovatelná do praxe. Jednotlivé materiály budou při vyučování využívány a žáci s nimi budou moci pracovat.

Základní literatura dle ISO 690:

- 1) ŽAMPACHOVÁ, Zuzana, ČADILOVÁ, Věra. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu poruchy autistického spektra nebo vybraných psychických onemocnění: dílčí část.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 228 s. ISBN 978-80-244-4669-1.
- 2) VALENTA, Milan. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu: dílčí část.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 238 s. ISBN 978-80-244-4614-1.
- 3) VRBOVÁ, Renáta. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu narušené komunikační schopnosti: dílčí část.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 236 s. ISBN 978-80-244-4648-6.
- 4) ČÁP, Jan. *Psychologie výchovy a vyučování.* Praha: Karolinum, 1993. 415 s. ISBN 80-706-6534-3.

- 5) SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. 2., rozš. a aktualiz. vyd., vyd. 1, Praha: Grada, 2007, s. 328. ISBN 978-80-247-1821-7

Termín odevzdání práce: 15.4.2024

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Ilona Ďatko, Ph.D.

Podpis vedoucího: .....

Prohlašuji, že jsem se seznámil(a) se zásadami pro vypracování závěrečné písemné práce v rámci DPS.

v Pardubicích dne: 15.4.2024 **Podpis studující(ho):** .....

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15.4.2024

Dita Smejkalová

Poděkování

Děkuji PhDr. Mgr. Iloně Ďatko, Ph.D. za její odborné vedení, za cenné rady, náměty, návrhy a připomínky, za trpělivost, ochotu a obětavost při tvorbě této závěrečné práce.

ANOTACE

Práce se věnuje výuce finanční gramotnosti v praktické škole dvouleté. Konkretizuje, jací žáci mohou být do školy přijati a kteří žáci převážně tuto školu navštěvují. Specifikuje jednotlivá mentální a zdravotní postižení a poruchy. Dále se zaměřuje na praktické příklady, cvičení, křížovky, spojovačky a jiné studijní materiály, se kterými žáci mohou během vyučování pracovat.

KLÍČOVÁ SLOVA

praktická škola dvouletá, mentální postižení, zdravotní postižení, studijní materiály

TITTLE

Study materials for teaching financial literacy in a two-year practical school.

ANNOTATION

The work is devoted to the teaching of financial literacy in a two-year practical school. It specifies which pupils can be admitted to the school and which pupils mainly attend this school. It specifies individual mental and medical disabilities and disorders. Furthermore, specifically on practical examples, exercises, crossword puzzles, connectors and other study materials that students can work with during class.

KEYWORDS

two-year practical school, mental disabilities, medical disabilities, study materials

OBSAH

ÚVOD	8
1. TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1. Praktická škola dvouletá	10
1.2. Možné druhy postižení u žáků v praktické škole dvouleté	12
1.2.1 Porucha autistického spektra	13
1.2.2 Mentální postižení.....	14
1.2.3 Vady a poruchy řeči	15
1.3 Učení se s učebnicí	17
2. PRAKTICKÁ ČÁST	20
3. ZÁVĚR	55
4. ZDROJE:	56
ZDROJE V PRAKTICKÉ ČÁSTI:.....	58

ÚVOD

Jako téma své závěrečné práce jsem zvolila návrh učebního textu. Konkrétně se jedná o Studijní materiály pro výuku finanční gramotnosti v praktické škole dvouleté.

V praktické škole dvouleté jsem pracovala jako třídní paní učitelka. Jedná se o středoškolský typ vzdělávání. Obsahem tohoto vzdělávání je několik různých předmětů, jejichž hlavním cílem je připravit žáky na jejich budoucí, co nejvíce samostatný, život.

Konkrétní předmět Finanční gramotnost se zde nevyučuje. Jedná se však o téma, které se prolíná několika různými předměty. S hospodařením s penězi a s finanční gramotností je třeba seznamovat žáky již od raného věku. Je třeba učit žáky základním finančním pojmům, učit je rozeznávat mince a bankovky, hodnotu peněz. Měli by vědět, odkud peníze získáváme, kam je můžeme ukládat, jak s nimi co nejlépe hospodařit apod.

Žáci v praktické škole dvouleté jsou středoškoláci se středně těžkým mentálním postižením, nebo s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením. Není v jejich možnostech a schopnostech pracovat se studijními materiály, které jsou nabízeny a poskytovány žákům na běžných základních a středních školách. Je třeba používat pracovní listy, které jsou vytvořeny těmto žákům přímo na míru. Takovéto pracovní listy se dají velmi těžko zakoupit. Proto jsem se rozhodla, že si připravím svoje pracovní listy, které budou těmto žákům lépe vyhovovat.

Při tvorbě těchto pracovních listů, které by mohly být svázány do učebnice, jsem vycházela ze základních didaktických a pedagogických materiálů. Čerpala jsem z odborné literatury, zejména pak z Obecné didaktiky od Jarmily Skalkové.

Práce je rozčleněna na dvě části, Teoretickou část a Praktickou část.

První Teoretická část je dále členěna do tří kapitol.

V prvním kapitole uvádím, kterými právními předpisy se řídí praktická škola dvouletá. Jedná se zejména o Zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), o Vyhlášku č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a o Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola dvouletá 78-52-C/02. Dále zde uvádím, jaké podmínky musí žáci splnit, aby byli přijati, jakým způsobem probíhají závěrečné zkoušky a jaké je uplatnění absolventů po ukončení této školy.

Ve druhé kapitole zmiňuji, co to je identifikátor znevýhodnění, který pomůže určit diagnózu žáka na Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Dále zde ve třech podkapitolách popisují tři

nejčastější poruchy a postižení žáků, kteří navštěvují naši školu. Jedná o poruchu autistického spektra, dále o mentální postižení a v neposlední řadě o vady a poruchy řeči.

Třetí kapitola pojednává o tom, co je učení, jak se v průběhu historie mění pohled na to, co je třeba ve škole učit a jakým způsobem, aby si žáci zapamatovali co nejvíce předávaných informací, přeměnili je ve své znalosti a mohli je využívat v praktickém životě. Také je zde zmínka o tom, jak důležité jsou učebnice při vyučování a jak se mění jejich obsah.

V Praktické části jsou vytvořeny pracovní listy, se kterými zvládnou pracovat žáci praktické školy dvouleté. Jedná se o různé spojovačky, křížovky, čtyřsměrky a osmisměrky, bludiště apod. Jsou zde zapojeny také nějaké výpočty, které jsou vždy spojeny s konkrétním příkladem buď ze života, nebo z konkrétním vyučovaným předmětem ve škole. Na konci praktické části je vložen didakticko-pedagogický rozbor textu.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1. Praktická škola dvouletá

Zřízení a fungování praktické školy dvouleté je upraveno zejména v Zákoně č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a ve Vyhlášce č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a v Rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělání praktická škola dvouletá 78-52-C/02.

Jedním ze stupňů středního vzdělávání je, jak uvádí Zákon 561/2004, Sb., § 58 odstavec 2, Střední vzdělání, které žák získá, když úspěšně ukončí vzdělávací program, který trvá 1 nebo 2 roky a probíhá denní formou vzdělávání. (Zákony pro lidi, 2004, online)

Jak dále uvádí tento zákon v § 59 odstavec 1 „*Ke vzdělávání ve střední škole lze přijmout uchazeče, který splnil povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončil základní vzdělávání, pokud tento zákon nestanoví jinak, a který při přijímacím řízení splnil podmínky pro přijetí prokázáním zdravotní způsobilosti, stanoví-li tak nařízení vlády upravující soustavu oborů vzdělání, a vhodných schopností, vědomostí a zájmů.*“ (Zákony pro lidi, 2004, online)

Střední vzdělání pro žáky praktické školy dvouleté je konkrétně specifikováno v Rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělání praktická škola dvouletá, kde je mimo jiné uvedeno, že „*Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola dvouletá dává možnost získat střední vzdělání žákům se středně těžkým stupněm mentálního postižení, případně s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, které jim znemožňuje vzdělávání na jiném typu střední školy. Praktická škola dvouletá doplňuje a rozšiřuje všeobecné vzdělání dosažené v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací proces je zaměřen na získání základních pracovních dovedností, návyků a pracovních postupů potřebných v každodenním i v budoucím pracovním životě. Poskytuje základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v oboru dle zaměření přípravy a vedoucích k profesnímu uplatnění. Získané dovednosti mohou žáci také využít v dalším vzdělávání.*“ (Rámcový vzdělávací program, 2009, online)

Žák, který má středně těžké mentální postižení nebo lehké mentální postižení, které je kombinováno s jiným zdravotním postižením spolupracuje se školským poradenským zařízením, kterým je speciálně pedagogické centrum. Proto § 19 odst. 1 Vyhlášky 27/2016 uvádí, že pokud „*Shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních*

vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření ve škole, třídě, oddělení nebo studijní skupině, která není zřízena podle § 16 odst. 9 zákona, nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností žáka a k uplatnění jeho práva na vzdělávání, doporučí školské poradenské zařízení zařazení žáka do školy, třídy, oddělení nebo studijní skupiny zřízené podle § 16 odst. 9 zákona.“ (Zákony pro lidi, 2016, online)

Aby mohli být přijati žáci do praktické školy dvouleté, musí splnit podmínky, kterými jsou kromě výše uvedeného typu postižení také to, že *„ukončili povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením; povinnou školní docházku v základní škole speciální; povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání; základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.“* (Rámcový vzdělávací program, 2009, online)

Protože se v praktické škole dvouleté vzdělávají žáci s různým druhem a rozličnou závažností postižení, je třeba, aby byla jejich zdravotní způsobilost pro studium na této škole posouzena odborným lékařem, a to podle odborných činností a oborů, na které se konkrétní škola zaměřuje. Podle tohoto doporučení se stanoví individuální požadavky podle zdravotního stavu a konkrétního postižení u daného žáka. Ta následně budou přesně dodržována. (Rámcový vzdělávací program, 2009, online)

Vzdělání v praktické škole dvouleté je ukončeno závěrečnou zkouškou. Po úspěšném absolvování zkoušek studenti obdrží vysvědčení o závěrečné zkoušce, čímž získají střední vzdělání. Zkouška má dvě části, a to ústní teoretickou zkoušku z odborných předmětů a praktickou zkoušku z odborných předmětů. (Rámcový vzdělávací program, 2009, online)

Po absolvování praktické školy dvouleté mohou studenti vykonávat *„jednoduché pracovní činnosti v oblasti služeb a výroby (např. v sociálních a komunálních službách, ve zdravotnictví, ve výrobních podnicích, v zemědělství)“* (Rámcový vzdělávací program, 2009, online)

Podle mého názoru je velmi dobře, že existuje takovýto typ středního vzdělávání. Ne všichni žáci a studenti totiž mohou navštěvovat běžné střední školy a učiliště. Jejich schopnosti a dovednosti, mentální a zdravotní postižení, mnohdy i sociální situace jim to neumožňují. Vzhledem k tomu, že každý občan naší republiky má právo na vzdělání, může tohoto právo díky tomuto typu školy využít. Může se tak připravit na další, co nejvíce samostatný život.

1.2. Možné druhy postižení u žáků v praktické škole dvouleté

Jak bylo výše uvedeno, žák, který by chtěl být přijat do praktické školy dvouleté, spolupracuje se školským poradenským zařízením. Toto zařízení posoudí stav žáka a na základě vydaného Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole může být žák do praktické školy dvouleté přijat.

V Doporučení je mimo jiné uvedený identifikátor znevýhodnění, který vypovídá o druhu znevýhodnění nebo postižení u konkrétního žáka. „*Jedná se o 7 až 13místný kód, složený podle vzorce ABbCcDEFfGgHh (8. až 13. pozice nemusí být vyplněna, může obsahovat kódy případných dalších zdravotních znevýhodnění), kde*

A příznak souběžného postižení více vadami:

0 = bez souběžného postižení více vadami

1 = souběžné postižení více vadami podle § 16, odst. 9 školského zákona

Bb kód pro zdravotní znevýhodnění podle § 16 školského zákona (číselník RAZN)

Cc kód pro další zdravotní znevýhodnění podle § 16 školského zákona (číselník RAZN)

D kód pro SVP vyplývající z odrazu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek do

vzdělávání žáka:

0 – nemá SVP vyplývající z odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek

K – SVP vyplývají převážně z kulturního prostředí žáka,

Z – SVP vyplývají převážně z dopadu jiných životních podmínek žáka do vzdělávání,

V – SVP vyplývají z kombinace obou faktorů uvedených pod body K a Z.

E kód pro označení nadání žáka:

0 – bez identifikovaného nadání nebo mimořádného nadání,

1 – s identifikovaným nadáním, s potřebou PO,

2 – s identifikovaným mimořádným nadáním, s potřebou PO,

Ff až Hh mohou obsahovat kódy dalších zdravotních znevýhodnění podle číselníku znevýhodnění RAZN.)“ (Návod pro použití převodníku identifikátoru znevýhodnění, 2019, online)

1.2.1 Porucha autistického spektra

Nejčastěji zastoupenou poruchou u žáků praktické školy, kde jsem pracovala, byla porucha autistického spektra (PAS).

Řadí se mezi nejzávažnější poruchy mentálního vývoje u dětí. „*Jde o vrozené postižení mozkových funkcí na neurovývojovém podkladě, jehož důsledkem je, že člověk nedokáže přiměřeně komunikovat, navazovat sociální vztahy a rozvíjet fantazii a kreativitu.*“ Následkem uvedeného postižení je to, že je jedinec celý život ovlivněn v chování k jiným lidem a v komunikaci s nimi. Jedinec může také špatně vyhodnotit informaci, která k němu přijde. (Thorova in Čadilová, Žampachová, 2015, s. 8)

„*Tato pervazivní (všepromikající) porucha je charakteristická problémy v interpersonální komunikaci, omezenou schopností navazovat vztahy a dezorientací ve vnímání okolního světa*“
Může se projevovat uzavřeností a také určitým typickým chováním. Jedinec se může stereotypně pohybovat, lpět na rituálech při určitých činnostech a také se sebepoškozovat. (Vágnerová in Slowík, 2007, s. 148)

„*Společným jmenovatelem PAS jsou navenek pozorovatelné abnormality ve třech oblastech vývoje dítěte. Mluvíme o tzv. „autistické triádě“: 1. narušená sociální interakce, 2. narušená komunikace, 3. abnormality v chování, zájmech a hře.*“ (Žampachová, Čadilová, 2015, s. 11)

Nejdůležitější ze všech přístupů k žákovi, který má PAS je řádně nastavit denní režim. Je třeba využívat přístupy ze speciální pedagogiky jako jsou vizualizace a strukturované učení. Je vhodné mluvit pomaleji, vyrovnaným hlasem, srozumitelně, kontrolovat emoce projevu. Dále je potřeba nacvičovat sociální chování a komunikaci, což zlepší přizpůsobivost a zároveň snižuje problémy v projevech chování. Také může být užita psychiatrická léčba. V případě, že hrozí u žáka agrese, je třeba převést pozornost jinam, změnit činnost, odvést žáka na klidné místo, zabránit styku s dalšími žáky, nevyjadřovat se k chování a počkat, až se stav žáka změní a uklidní. O celé situaci je vhodné hovořit až s časovým odstupem, protože u dítěte se setkáme s odporem k proběhlé situaci. (Žampachová, Čadilová, 2015, s. 15-16)

Žákovi musí být ve škole poskytnuta pomoc, ze které se ovšem nemůže stát služba pro žáka. Nesmí se používat direktivní přístup při zadávání úkolů. Je třeba žákovi vypomoci se zvládnutím orientace v prostoru, při budování vrstevnických vztahů a vztahů s dospěláky, při navazování kontaktu a komunikaci, při zorganizování učebního procesu, s organizací volného času ve škole, kdy se neučí, při uplatnění naučeného do praxe. (Čadilová, Žampachová, 2015, s. 125-126)

1.2.2 Mentální postižení

Dalším a vždy přítomným postižením u našich žáků je mentální postižení, pouze záleží na tom, v jakém stupni se u konkrétního žáka vyskytuje. Mentální postižení se ve většině případů přidružuje také k poruše autistického spektra.

Mentální postižení je takovým hendikepem, který činí jedince v běžné společnosti jako velice zvláštního a odlišného. Žádný jedinec, který tímto postižením netrpí, si jen velmi těžko dokáže představit situaci mentálně postiženého. Dokážeme jít se zavázanýma očima jako nevidomí, zkusit komunikaci bez slov, pokusit se projet na ortopedickém vozíčku, ale nikdo nedokáže předstírat a vžít se do jedince, který je mentálně postižený. (Slowík, 2007, s. 109)

Podle některých autorů vzniká mentální retardace v prenatálním nebo perinatálním období, případně do jednoho roku věku dítěte. Na rozdíl od toho demence je typická úbytkem získaných mentálních schopností člověka například po úrazu, těžké nemoci. (Vágnerová in Slowík 2007, s 110-111) Ovšem projevy vrozené mentální retardace a demence jsou ve finále obdobné přikláníme se k užití nadřazené pojmu mentální postižení. (Valenta, Müller in Slowík, 2007, s. 111)

Slowík (2007, s 110) jako jednu z definic mentální retardace uvádí definici podle WHO z roku 2006 „*Mentální retardace jako stav související s opožděným nebo omezeným vývojem myšlení, charakteristický zejména snížením schopností, jež se projevuje během vývoje, a to schopností, které vytvářejí celkovou úroveň inteligence – tedy schopností poznávacích, komunikačních, motorických a sociálních. Mentální retardace se může a nemusí vyskytovat ve spojení s jinými psychickými nebo tělesnými obtížemi.*“

Valenta (2015, s. 9) definuje mentální postižení takto: „*Mentální postižení lze vymezit jako vývojovou poruchu rozumových schopností demonstrující se především snížením kognitivních, řečových i dalších schopností s prenatální, perinatální i časně postnatální etiologií, která omezuje a oslabuje adaptační schopnosti jedince.*“

V praktické škole dvouleté se vzdělávají žáci se středně těžkým mentálním postižením nebo lehkým mentálním postižením, které je kombinováno s jiným zdravotním postižením. Žáci s těžkým mentálním postižením nebo hlubokým mentálním postižením se v tomto typu školy nevzdělávají. I u typu postižení, kteří mají žáci těchto škole, je však třeba neustále získané vědomosti a dovednosti opakovat a udržovat. Jak uvádí Slowík (2007, s 116), jeden z typických rysů mentálního postižení je snížená schopnost učit se a zároveň menší kapacita paměti. Vše je doprovázeno neustálým zapomínáním.

U lidí s mentálním postižením je charakteristické omezení v oblasti intelektových funkcí, ale také v oblasti adaptivního chování. Intelektové funkce poukazují na obecnou mentální kapacitu (schopnost poznávání, učit se, logické myšlení, řešit problémy a vzniklé situace, přizpůsobit se všemu novému). V oblasti adaptivního chování je vykazováno omezení u schopností pojmových (řeč, trivium, peníze, čas, sebeřízení), schopností sociálních (interpersonální dovednosti, odpovědnost, řešení sociálních problémů, sebedůvěra, schopnost řídit se pravidly a zákony aj.) a v schopnosti praktických dovedností (aktivity denního života – sebeobsluha, zaměstnání profesní dovednosti, používání dopravních prostředků, manipulace s penězi, telefonování aj.) (AAIDD, Schalock in Valenta, 2015, s. 9-10) Obsah vyučovaných předmětů v praktické škole dvouleté se zaměřuje na posílení, upevňování a zpětné využití všech výše uvedených schopností.

Při vyučování, kde jsou vzdělávání žáci s mentálním postižením je třeba výuku těmto žákům přizpůsobit tak, že můžeme například upravit režim výuky (časově i místně), zřídit další pracovní místo pro žáka (ve třídy i mimo ni), jinak prostorově uspořádat učebnu, vhodně upravit zasedací pořádek, mít snížený počet žáků ve třídě, zapojit individuální přístup k žákovi ve výuce, strukturalizovat výuku, praktikovat výuku respektující styly učení, motivovat žáka, poskytovat dostatek odpočinku, podporovat koncentraci a pozornost atd. (Valenta, 2015, 23-84)

Výuka pro žáky s mentálním postižením by měla být přizpůsobena jejich potřebám. Každý jedinec je jiný a ke vzdělávání a pochopení učiva potřebuje jiný přístup ze strany pedagogického týmu. Toto vše je třeba respektovat při práci s takovými žáky a přistupovat k nim individuálně.

1.2.3 Vady a poruchy řeči

Další poměrně rozšířenou skupinou žáků v praktické školy jsou žáci s narušenou komunikační schopností.

Narušená komunikační schopnost se týká jak jazyka, řeči, tak i mluvy. Jazykem je označován souhrn sdělovacích prostředků užívaných ve společenské skupině, řeč je pak chápána jako užití verbálních i neverbálních jazykových prostředků v komunikaci a interakci, mluva je způsob, jakým se řeč používá, a to i s emocionálním zabarvením. (Slowík, 2007, s 85)

Důležité pro mluvenou komunikaci řeči je správné sluchové vnímání, dobrá funkce řečových center v mozku, nervových drah, fungující motorika mluvidel, a dostačující inteligence. Schopnost komunikace může být porušena z důvodu, že je jedinec nezralý (má

opožděný vývoj) a také pokud je centrální nervová soustava organicky poškozena. Narušená komunikační schopnost může být v důsledku sluchového postižení, psychických faktorů, nebo pokud jsou poškozena mluvidla. Malé množství podnětů z rodiny, špatný vzor komunikace a vliv celého sociálního prostředí hraje také důležitou roli. (Slowík, 2007, s 86)

Vrbová (2015, s 5-6) uvádí, že vzdělání žáků s narušenou komunikační schopností je velmi těžké. Protože ve škole se hodně komunikuje, a to jak verbálně, tak i neverbálně, tak žáci s NKS mívají problémy. Neumí řádně srovnat a reprodukovat své myšlenky. Jejich mluvě není dobře rozumět, protože mají porušenou zvukovou stránku řeči. Nerozumí zadání a výkladu učitele, neumí mluvit plynule, mívají problém se psaním. Často se mohou dostat do psychického tlaku. Někdy proto radši přestanou zcela mluvit. Mívají problémy koncentrovat pozornost, s verbální pamětí, objevují se nedostatky ve sluchové a zrakové percepci. Mívají problém i ve vrstevnické skupině. Kolektiv je často nepřijme.

Mezi centrální vady a poruchu řeči patří vývojová disfázie, afázie, breptavost, koktavost. Mezi neurotické vady a poruchy můžeme zařadit mutismus, elektivní mutismus, surdomutismus. Mezi vady mluvidel řadíme huhňavost a palatolálie. K poruchám artikulace lze přiřadit dyslálie, dysartrie. Poruchy hlasu jsou chraptivost a mutace. A ještě existují symptomatické vady a poruchy řeči, které jsou způsobeny jiným primárním postižením (nedoslýchavost, mentální postižení). (Slowík, 2007, s. 88-90)

Péčí o lidi s narušenou komunikační schopností se zabývá logopedie. Může se jednat o školního logopeda, který je součástí některých speciálních škol, který se snaží o nápravu vad a o podporu rozvoje komunikačních schopností. Dále se může jednat o klinického psychologa, který je součástí zdravotnického zařízení a jeho péče o klienty je hrazena. (Slowík, 2007, s. 90-91)

Pokud má někdo tak těžko vadu nebo poruchu řeči, že mu ani velmi účinná logopedická péče nepomáhá, může se při komunikaci začít používat alternativní a augmentativní komunikace. (Peutelschmiedová in Slowík, 2007, s. 91) Při alternativní komunikaci se jedná o způsob komunikování, který nahradí obvyklou mluvu. Při augmentativní komunikaci ji rozšiřuje o další prvky jako jsou pohyby, gesta atd. Běžné je užití znaku do řeči – gestikulování, zjednodušené pohyby, pantomima, což může doplnit neúplný řečový projev. Dalším často využívaným je znakový jazyk neslyšících. Jedná se o speciální výrazové prostředky, které jsou zcela odlišné od skladby českého jazyka. Užívá ho pouze úzká skupina lidí ve společnosti. Časté je užití piktogramů, což jsou jednoduché obrázky, které jsou srozumitelné pro každého. Těmito obrázky se dá vyjádřit i celá jednoduchá věta. Další jazykový systém může být Bliss. Jde o formu obrázkového písma, kdy se grafické prvky skládají do tabulky podle schopností

konkrétního jedince. Dalším je například Makaton. Tyto systémy nejsou tak známé. Hluchoslepí jedinci, kteří mohou využít hmat ke komunikaci, mohou užít dotykové dorozumívací systémy – LORM – kdy se využijí dotykové body v dlani jedné ruky. Při komunikaci také velmi často pomáhají počítače, a to buď ve formě speciálních softwarů užívaných během logopedické terapie, nebo ve formě moderních komunikačních kanálů, kdy můžeme využít internetu, e-mailu nebo chatu. (Slowík, 2007, s. 91-92)

1.3 Učení se s učebnicí

Učení je každodenní a velice důležitý proces. Setkáváme se s ním všichni od narození po celý život.

Pojem učení bývá vázán zejména ke škole a vzdělávání ve škole. Z psychologického pohledu je však učení chápáno v širším pojmu. Nejenom člověk se učí. Učí se i zvířata. Učíme se při sportu, hře na hudební nástroje, řídit vozidlo. Učíme se napodobováním jiných lidí. Napodobujeme, jak se oblékají, chovají, a to jak přátelsky, tak i agresivně. „*Učení znamená získávání zkušeností a utváření jedince v průběhu jeho života. Naučené je opakem vrozeného.*“ (Čáp, 1993, s. 62)

Učení lidí členíme do rozličných forem. Z pohledu výchovné praxe rozeznáváme:

- 1) Senzomotorické učení: dítě se učí chodit, hraje si s hračkami, kreslí, píše, sportovní činnosti. Jde o procesy názorného poznávání.
- 2) Učení poznatkům: získáváme poznatky o přírodě, společnosti, technice. Jde o jednotlivé vědní obory, oblast praxe, učební předměty. Osvojujeme vědomosti.
- 3) Učení metodám řešení problémů: řešíme úlohy matematického nebo technického typu. Užíváme pravidla pravopisu, gramatiku jak jazyka rodného, tak cizího atd. dochází k rozvíjení myšlenkových procesů, intelektových dovedností a schopností.
- 4) Sociální učení: jde o sociální komunikaci, učení interakcí a percepce. Od narození žijeme mezi lidmi, spolupracujeme a vycházíme s nimi. Tímto dochází k osvojení sociálních dovedností, formování motivu a charakteru. (Čáp, 1993, s. 63)

Jak je výše uvedeno, učíme se v průběhu celého života všemi činnostmi, které děláme a se kterými se setkáváme. K záměrnému učení však dochází zejména ve školách.

Školský systém v současnosti požaduje od žáků velmi široký záběr osvojení znalostí. To je způsobeno rychlým pokrokem vědeckých poznatků. Vše pojmout však není v možnostech

žáků. Znalosti žáků nejsou kvalitní, po získání a vyzkoušení je ve velkém zapomenou, nebo mají problém vědomostí využít v praktickém životě. Vědomosti jsou strukturou představ a pojmů, jež se podařilo žákovi osvojit si. Vědomosti můžeme chápat jako odpovídající poznání skutečnosti. Jejich smyslem by nemělo být pouze poznání a teorie, ale zejména to, že na základě vědomostí je schopen řešit problém, hodnotit skutečnost a působit na ni. „*Vědomosti jsou jedním z výsledků lidského učení (spolu s dovednostmi, návyky, se změnami schopností, motivů a rysů). Právě tak platí, že vědomosti jsou výsledkem žákova poznávání, jeho vnímání, myšlení, praktického experimentování, řešení problémů a zdolávání překážek.*“ (Čáp, 1993, s. 208)

Díky tradičním výzkumům paměti bylo zjištěno, že učení je závislé na tom, jak rozsáhlou slovní látku se učíme, na rozdílech ve smysluplném a mechanickém zapamatování, na tom, zda je zapamatování záměrné nebo bezděčné a na tom, jakým způsobem funguje zapomínání. Pokud si osvojujeme rozsáhlejší učivo, pak potřebujeme mnohem více času, než když si osvojujeme učivo méně rozsáhlé. Je dobré učivo rozdělit na části a kombinovat postup vcelku a po částech (přehlédnout tematický celek, rozčlenit ho, následně osvojit jednotlivé části, zejména obtížné, pak je opět spojit v celek). Vhodnější je učit se smysluplně a logicky než mechanicky memorovat. (Čáp, 1993, s. 209)

Proto, abychom si zapamatovali co nejvíce informací je potřeba, abychom si učivo co nejlépe osvojili. Je třeba, aby bylo učivo dobře zpracováno a dobře podáváno.

„*Učivo vzniká zpracováním obsahů představujících různé oblasti kultury (vědy a techniky, umění, činností a hodnot) do školního vzdělávání, tj. do učebních plánů, osnov, učebnic, do vyučovacího procesu. V tomto smyslu se hovoří o didaktické transformaci.*“ (Skalková, 2007, s. 71)

V současnosti je potřeba vzdělávání přizpůsobit moderní, technické a rychlé době.

Již od 2. poloviny 20. století byla snaha prosadit modernizaci vzdělávání. Byla snaha vytvořit shodu mezi obsahem vzdělání v jednotlivých předmětech s moderní vědou a technikou, s aktuální situací ve vědeckém poznání a sladit s vývojem v budoucnosti. Byla potřeba „*nově propracovat základní koncepci vyučování příslušným předmětům tak, aby odpovídala pojmovému aparátu metodám moderní vědy, samozřejmě v souladu s principem přiměřenosti věku a možností žáků.*“ (Skalková, 2007, s. 74)

Existuje neustálá snaha o zlepšení a modernizování vzdělávání, učebních plánů, osnov, což se začalo nazývat kurikulum. Mezi kurikulární dokumenty můžeme zahrnout „*učební plány a*

učební osnovy, ale také učebnice, různé didaktické a metodické pomůcky pro učitele, didaktické texty pro žáky, standardy vzdělávání i evaluační standardy (testy).“ (Skalková, 2007, s. 97)

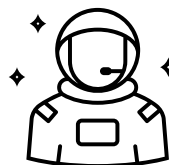
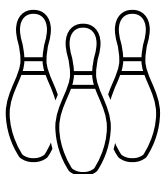
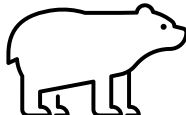
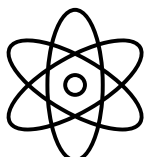
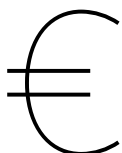
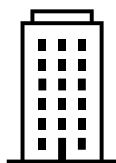
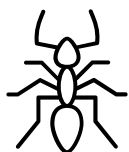
Učebnice, jak bylo uvedeno, patří mezi kurikulární dokumenty. Učebnice jsou se školami těsně spojeny. V průběhu času se vyvíjely, byly na ně kladeny nové nároky a požadavky.

Nyní učebnice nejsou izolovaným prostředkem ve školách. Používají se s dalšími didaktickými prostředky jako například užití diapozitivů, magnetofonových nahrávek, filmových smyček, videozáznamů, počítačových programů, výukových televizních pořadů. Tím je ovlivňována didaktická funkce učebnice, ale není snížena. To, jak je vykládáno učivo v učebnici je odvislé od didaktické koncepce, ze které vychází autor. Učebnice vedou žáky k samostatné práci, zadání je podněcující k přemýšlení a řešení náležitých problémů. Vedou žáky k aktivnímu postoji během učení a k využití získaných znalostí. V učebnicích je zapracováno také etické hledisko a je rozvíjena hodnotová orientace žáků. Komplexním pojetím učebnice lze chápat, že nejenom bude obsahovat informace potřebné ke vzdělávání, ale také povede žáky k aktivní činnosti. (Skalková, 2007, s. 103-104)

2. PRAKTICKÁ ČÁST

1. ZAKROUŽKUJ OBRÁZKY, KTERÉ SOUVISÍ S PENĚŽI.
NA KAŽDÉM ŘÁDKU JE JEDEN OBRÁZEK.

2. ZAMYSLI SE NAD TÍM, CO BY MOHLY ZNAMENAT
OSTATNÍ SYMBOLY?

3. NAJDI SLOVA VE ČTYŘSMĚRCE. Z PÍSMEN, KTERÉ ZBYDOU SESTAV TAJENKU

- PENÍZE
- KORUNA
- MINCE
- BANKOVKA
- LUPIČ
- EURA
- ŠEK
- MĚNA
- CENT
- HALÉŘ
- KASA

K	M	B	L	U	P	I	Č	A	H
A	I	B	A	N	K	O	V	K	A
S	N	N	K	O	Š	E	K	D	L
A	C	E	N	T	M	U	A	A	É
P	E	N	Í	Z	E	R	T	Ň	Ř
K	O	R	U	N	A	M	Ě	N	A

4. NAPIŠ TAJENKU: _____

5. VYSVĚTLI, CO TO TO SLOVO ZNAMENÁ

6. VYŠKRTNI, KTERÉ SLOVO DO ŘÁDKU NEPATŘÍ:

- a) KORUNA, DOLAR, STROM, EURO
- b) PLATEBNÍ KARTA, SLUNCE, BANKOMAT
- c) PES, BANKA, POJIŠŤOVNA, POŠTA
- d) SLOŽENKA, ÚČTENKA, POŠTOVNÍ ZNÁMKA, L

7. DOPLŇ CHYBĚJÍCÍ PÍSMENO VE SLOVECH:

- a) B___NKA
- b) ___ORUNA
- c) POKLA___NA
- d) PO___IŠŤOVNA
- e) PO___TOVNÍ Z___ÁMKA
- f) BANKOM___T
- g) ___URO
- h) PL___TEBNÍ KAR___TA
- i) ___ČETNÍ
- j) SLO___ŽENKA
- k) L___PIČ

8. PŘIŘAĎ K SOBĚ SPRÁVNÉ MOŽNOSTI.

BANKA	POSLAT DOPIS
POŠTA	POŽÁDAT O PRÁCI
POJIŠŤOVNA	ZŘÍDIT SI ÚČET
SPOŘITELNA	ZALOŽIT SPOŘENÍ
FINANČNÍ ÚŘAD	POJISTIT SE PROTI ÚRAZU

9. NAKRESLI DOPIS A NA NĚJ POŠTOVNÍ ZNÁMKU. VYMYSLI, KOMU BYS HO POSLAL, ALE NIKOMU TO NEŘÍKEJ. SVŮJ OBRÁZEK UKAŽ SPOLUŽÁKŮM A ZKUS UHODNOUT, KOMU BY HO TVŮJ SPOLUŽÁK POSLAL?

10. SPOČÍTEJ, KOLIK KORUN BUDE STÁT NÁKUP PRO VAŠI TŘÍDU PODLE NÁKUPNÍHO SEZNAMU. UKAŽ SI ČÁSTKY NA PAPIROVÝCH PENĚZÍCH.

- CHLEBA 40 KČ
- 10 ks ROHLÍKŮ 2 KČ/ks
- MÁSLA 40 KČ
- SÝR 20 KČ
- ŠUNKA 30 KČ

- CELKOVÁ CENA: _____

11. SPOČÍTEJ, KOLIK BY STÁL NÁKUP TEBE, KDYŽ BYS MĚL VE TŘÍDĚ 4 DALŠÍ SPOLUŽÁKY.

- CELKOVÝ POČET LIDÍ VE TŘÍDĚ: _____

- TEBE BUDE STÁT NÁKUP: _____

12. SPOČÍTEJ, KOLIK BY TĚ STÁL NÁKUP KDYBYS MĚL VE TŘÍDĚ NE 4 SPOLUŽÁKY, ALE BYLO BY VÁS DOHROMADY 10.

- TEBE BY NÁKUP STÁL: _____

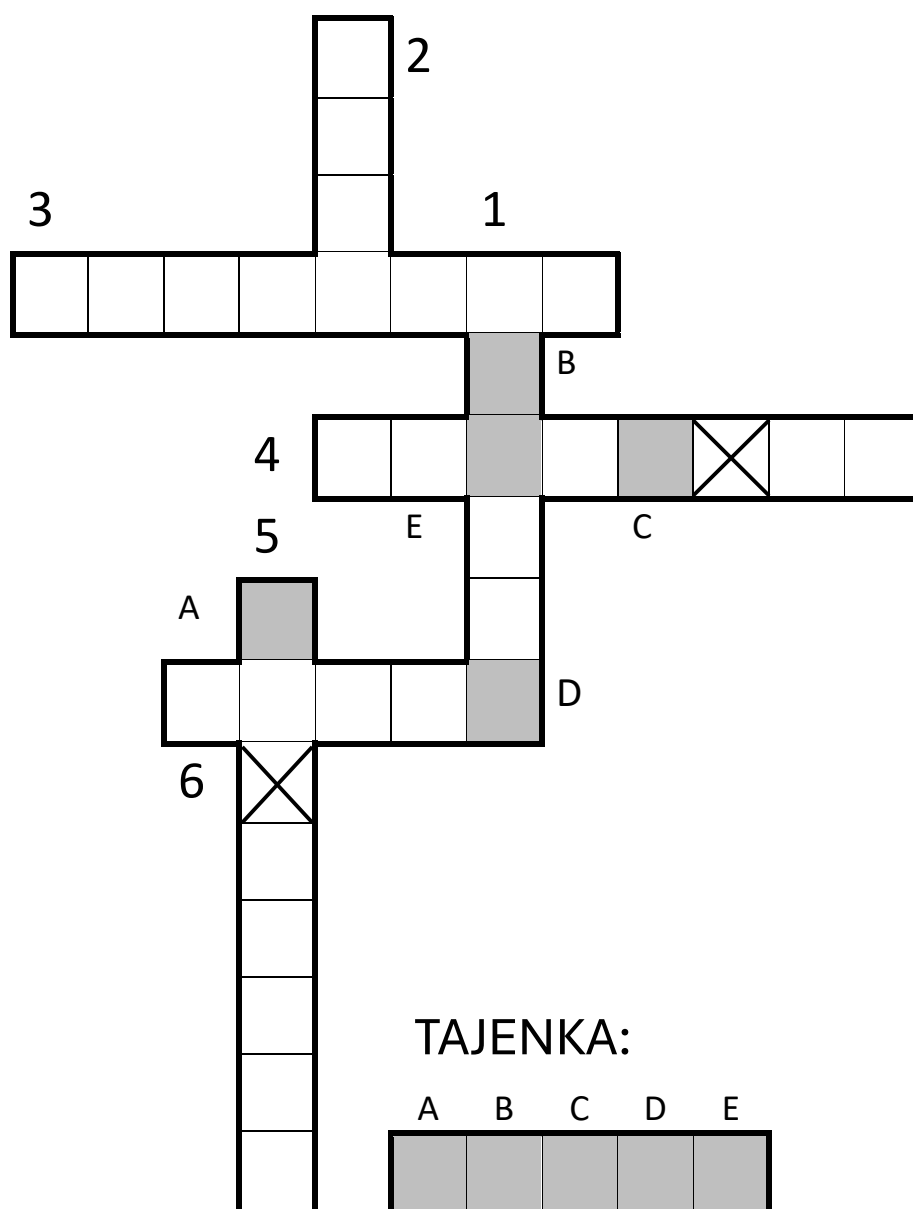
13. KOLIK PENĚŽ ZBYDE ZA MĚSÍC RODINĚ NOVÁKOVÝCH, KDYŽ ZNÁŠ NÁSLEDUJÍCÍ ÚDAJE?

PLAT PANÍ NOVÁKOVÉ	35 000 Kč
MZDA PANA NOVÁKA	40 000 Kč
NÁKUPY	10 000 Kč
POVINNÉ MĚSÍČNÍ PLADBY	5 000 Kč
NÁJEMNÉ	30 000 Kč
SPOŘENÍ	2 000 Kč
CELKOVÝ ZŮSTATEK	

14. MÁ RODINA NOVÁKOVÝCH VYROVNANÝ NEBO SCHODKOVÝ ROZPOČET?

15. VÍŠ, JAKÝ JE ROZDÍL MEZ PLATEM A MZDOU?

16. DOPLŇ SLOVA DO KŘÍŽOVKY.

- 1) JAKÉ PLATIDLO SE POUŽÍVÁ V ČR?
- 2) JAKÉ PLATIDLO SE POUŽÍVÁ V EU?
- 3) JAK SE NAZÝVAJÍ PAPIROVÉ PENÍZE?
- 4) KDO JE NA 100KORUNOVÉ BANKOVCE? (2 slova)
- 5) KAM BY SIS ŠEL ZŘÍDIT BANKOVNÍ ÚČET? (2 slova)
- 6) JAK SE NAZÝVÁ BUDOVA, KAM BYS ŠEL PRO POŠTOVNÍ ZNÁMKU, ABYS MOHL POSLAT DOPIS SPOLUŽÁKOVI?

17. VÍŠ, KDE SE PLATÍ MĚNOU, KTERÁ TI VYŠLA V TAJENCE?

18. NAPIŠ POD DANÁ PLATIDLA, JAKÁ JE JEJICH HODNOTA.

HODNOTA: _____

HODNOTA: _____

HODNOTA: _____

HODNOTA: _____

HODNOTA: _____

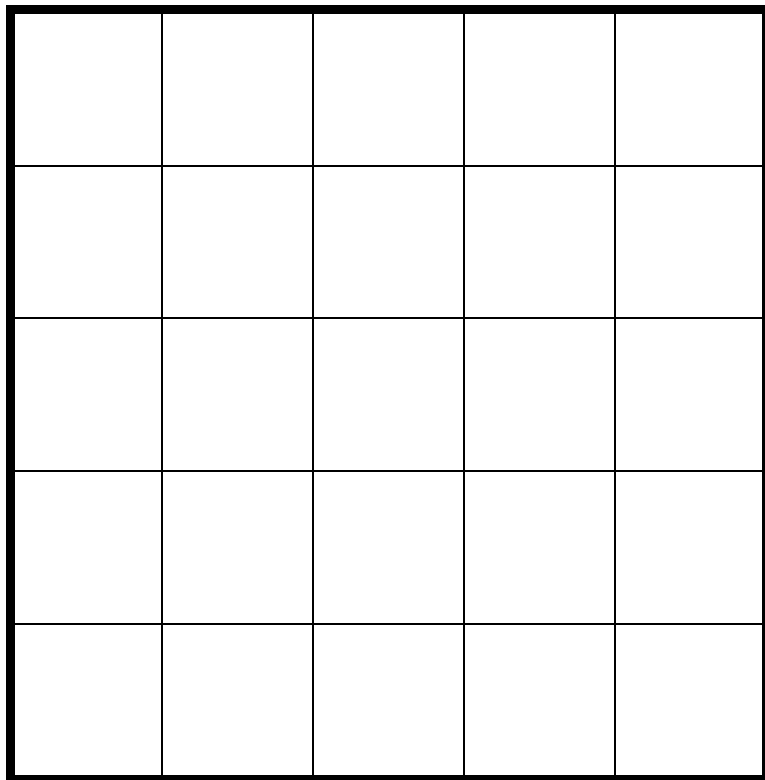
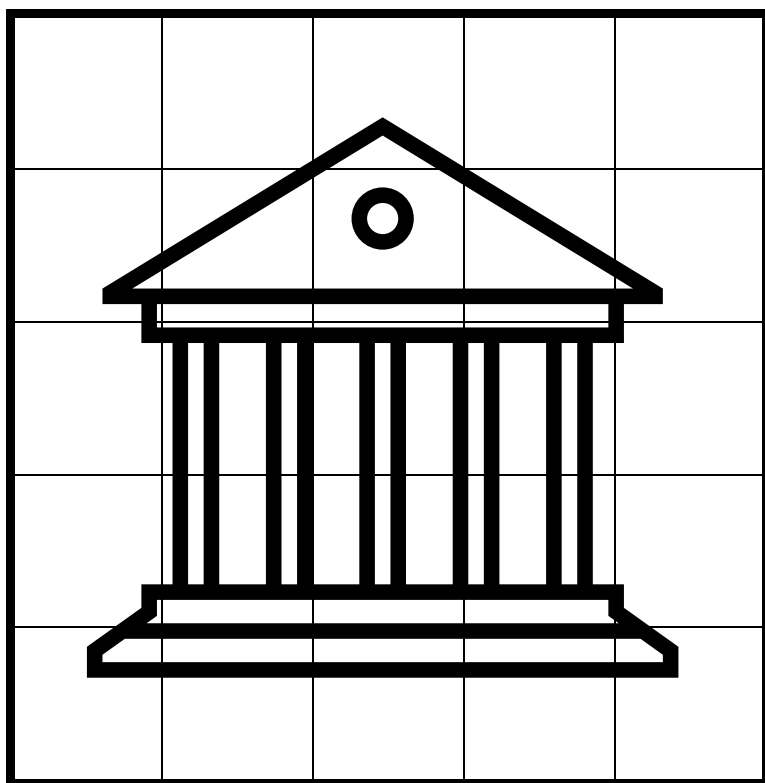
HODNOTA: _____

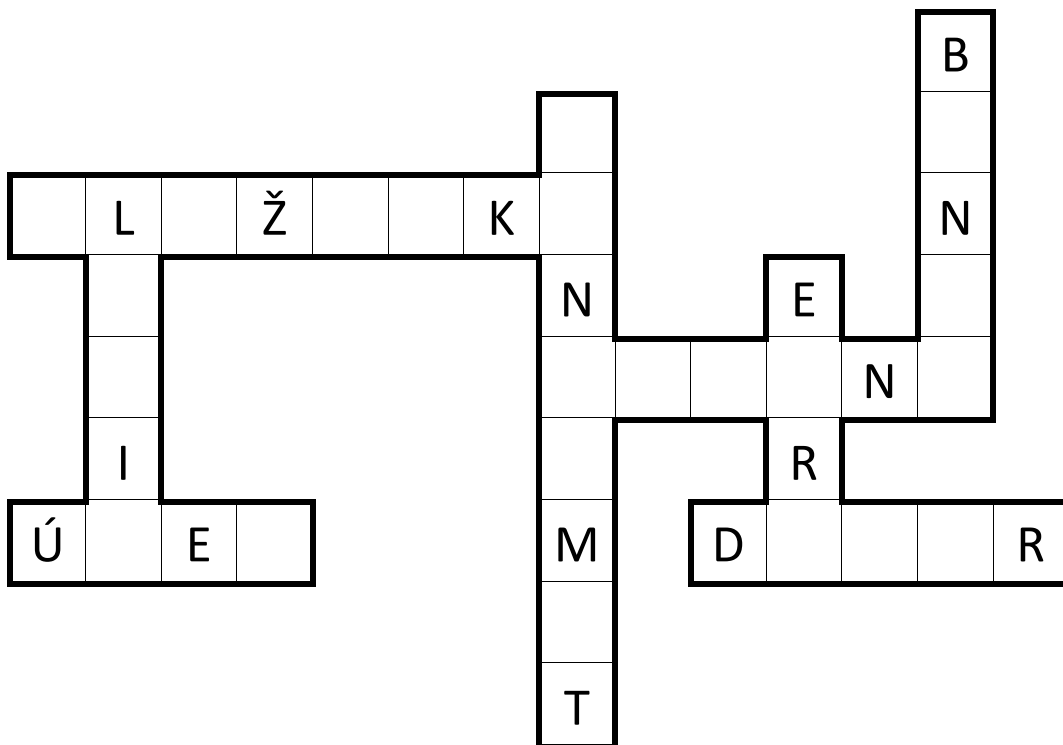
HODNOTA: _____

HODNOTA: _____

19. PŘEKRESLI BANKU DO ČTVERCOVÉ SÍTĚ.

20. DOPLŇ SLOVA DO KŘÍŽOVKY.

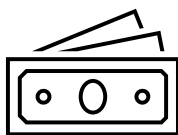

- KORUNA
- EURO
- DOLAR
- BANKA
- BANKOMAT
- SLOŽENKA
- ÚČET
- LUPÍČ

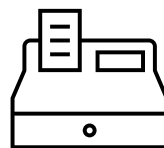
21. POZNÁŠ, CO JE NA OBRÁZKU? NAPIŠ JEJICH NÁZVY
NA LINKY POD OBRÁZKY.

_____

_____

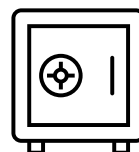
_____

_____

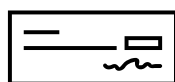
_____

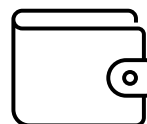
_____

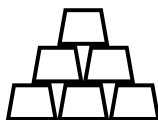
_____

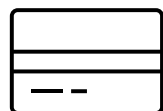
_____

_____

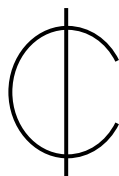
_____

_____

_____

_____

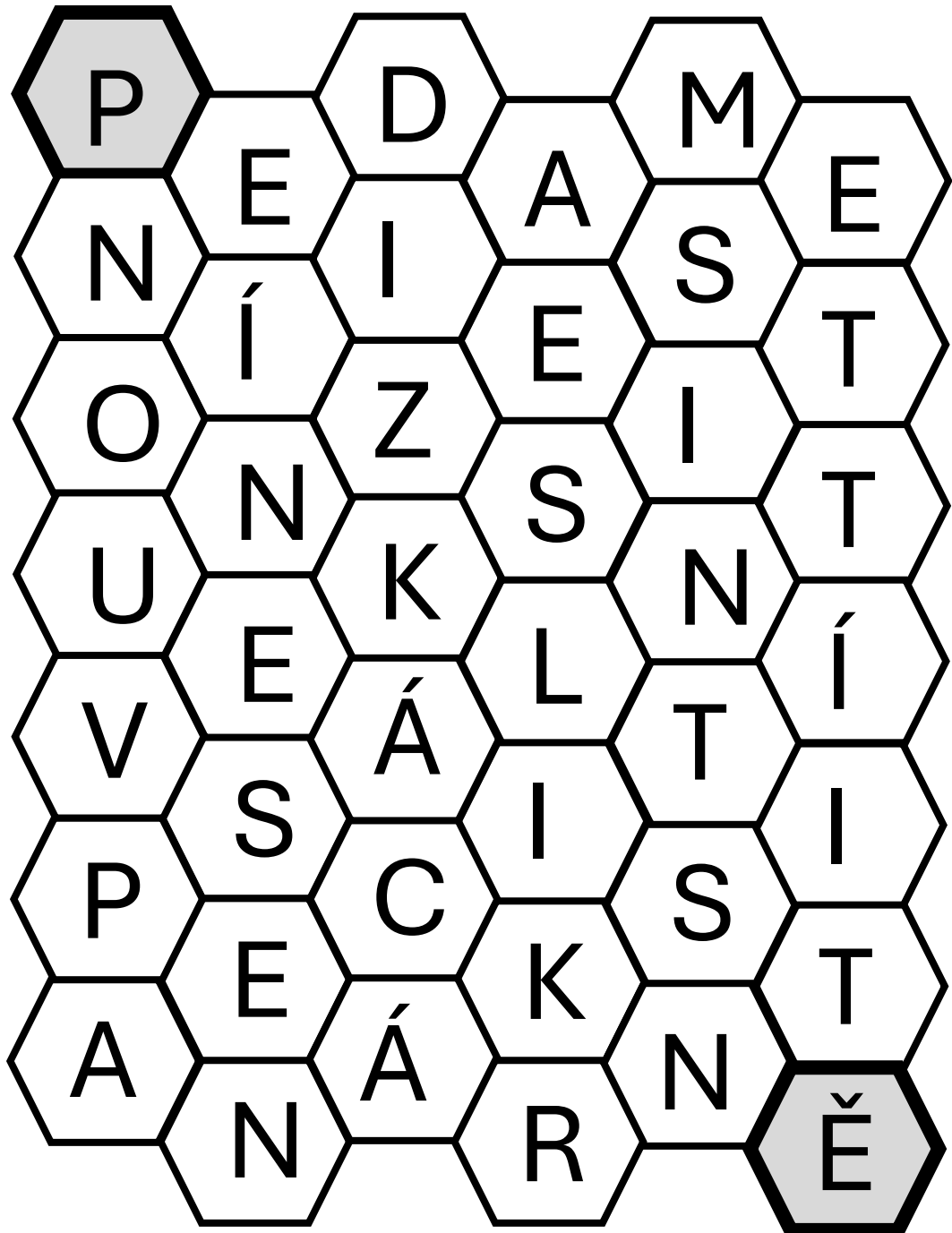

_____

_____

22. SPOJ ČAROU PÍSMENA TAK, ABY VYTVOŘILA VĚTU
O PENĚŽÍCH. ZE ZBYLÝCH PÍSMEN TI VYJDE
TAJENKA.

VĚTA: _____

_____

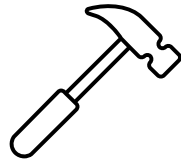
TAJENKA: _____

23. VYBARVI ŽLUTĚ ČTVEREČKY, VE KTERÝCH JSOU OBRÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PENĚŽ A ČERNĚ VYBARVI TY, KTERÉ SE PENĚŽ NETÝKAJÍ. CO SE TI UKÁZALO ZA OBRÁZEK?

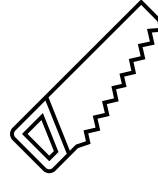

24. NAPIŠ KOLIK SI MYSLÍŠ, ŽE STOJÍ PŘEDMĚTY.
POTOM SE PODÍVEJ NA INTERNET A ZJISTI, KOLIK
SKUTEČNĚ STOJÍ.

KLADIVO

PILA

KBELÍK

KOLIK SI MYSLÍŠ: _____

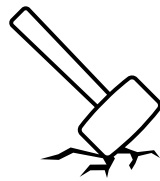
_____

_____

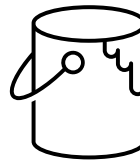
SKUTEČNÁ CENA: _____

_____

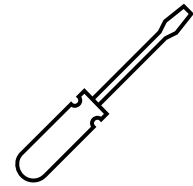
_____

PALICE

BARVA

ŠROUBOVÁK

KOLIK SI MYSLÍŠ: _____

_____

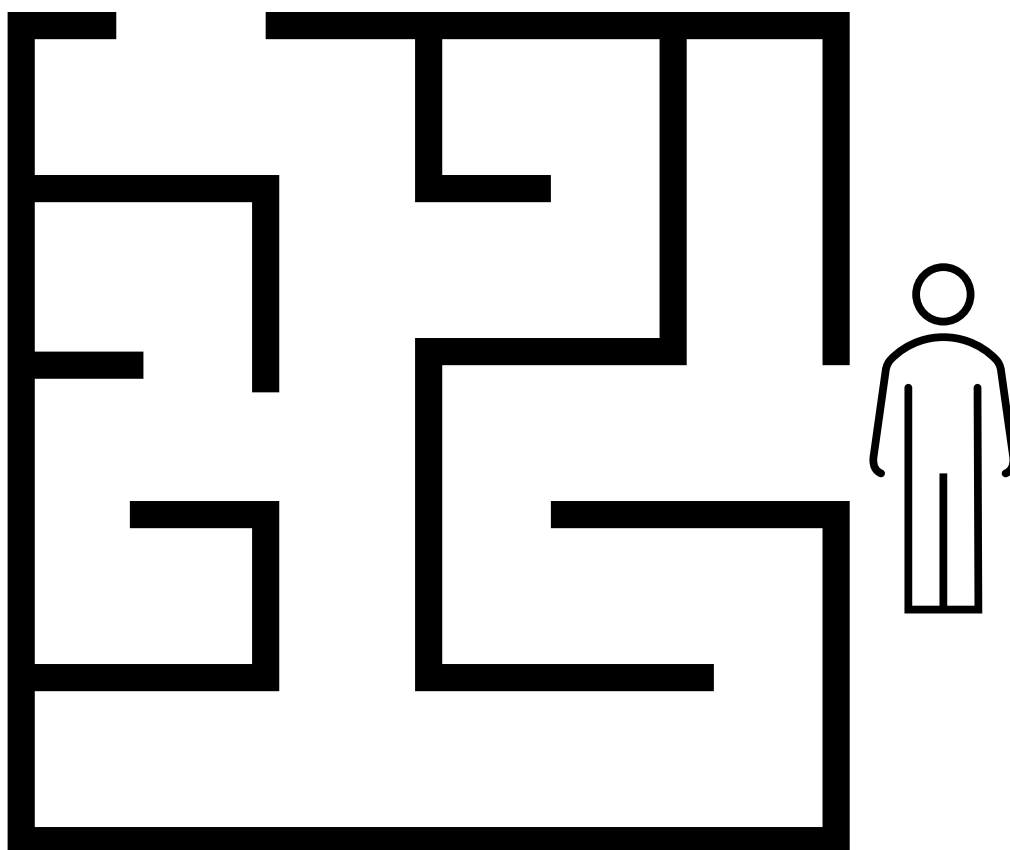
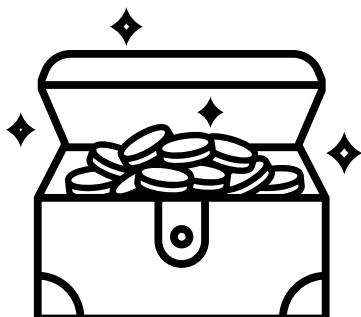
_____

SKUTEČNÁ CENA: _____

_____

_____

25. NAKRESLI SPRÁVNOU CESTU BLUDIŠTĚM TAK, ABY SES DOSTAL K TRUHLE S POKLADEM.

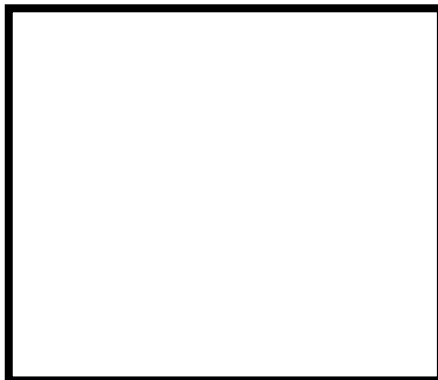
26. VEM SI MINCI A DEJ JÍ POD TUTO STRÁNKU. NÁSLEDNĚ ZAČNI PO MINCI PŘEJÍŽDĚT TUŽKOU. VZOR Z MINCE SE TI PŘEPÍŠE NA STRÁNKU. UKAŽ SI ČÁSTKY NA CVIČNÝCH PENĚZÍCH.

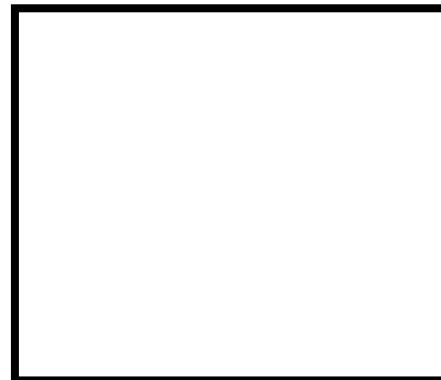
1 Kč

10 Kč

20 Kč

50 Kč

27. POROVNEJ SI SE SPOLUŽÁKY KRESBY TVÝCH MINCÍ. KOMU SE PAVEDLY NEJVÍCE?

28. SPOČÍTEJ, KOLIK KORUN BUDE STÁT NÁKUP PRO VAŠI TŘÍDU PODLE NÁKUPNÍHO SEZNAMU. UKAŽ SI ČÁSTKY NA PAPIROVÝCH PENĚZÍCH.

- KRABIČKA SAZENIC 100 Kč
- SÁZECÍ KOLÍK 100 Kč
- HRÁBĚ 300 Kč
- LOPATKA 200 Kč
- RÝČ 300 Kč

- CELKOVÁ CENA: _____

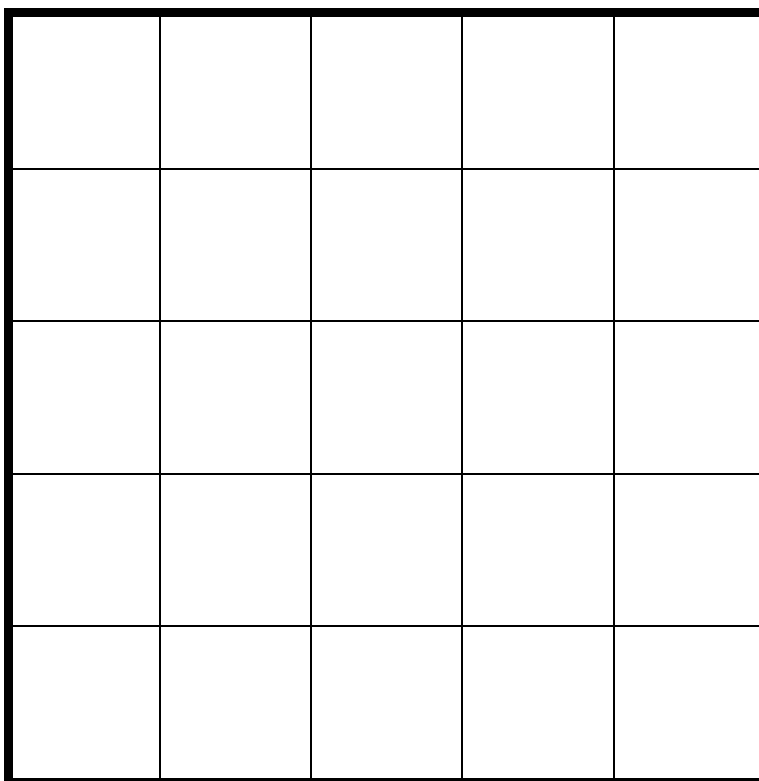
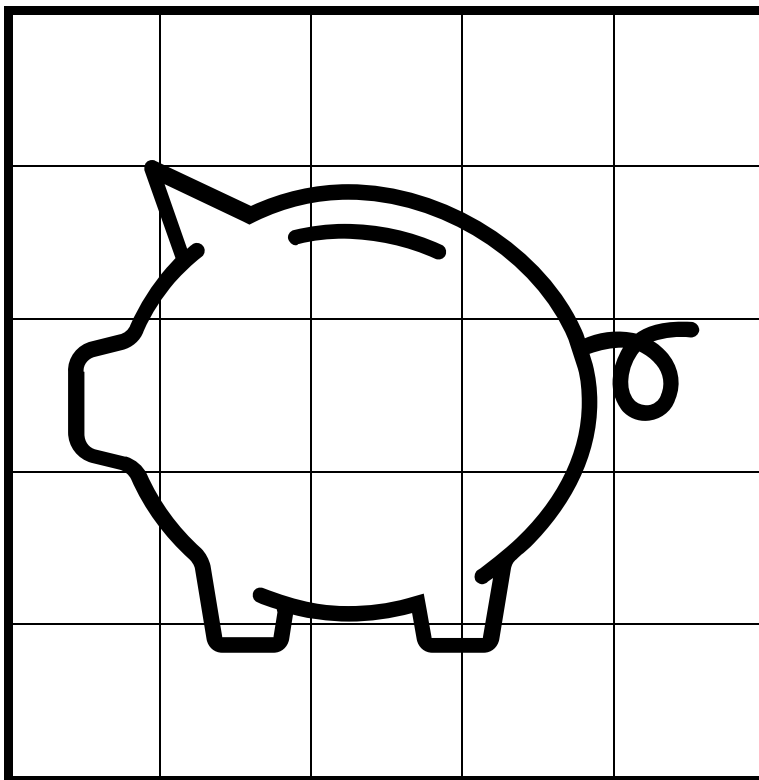
29. SPOČÍTEJ, KOLIK BY NÁKUP STÁL, KDYBYSTE KOUPILI 3 KRABIČKY SAZENIC MÍSTO JEDNÉ.

- NÁKUP SE TŘEMI KRABIČKAMI BY STÁL: _____

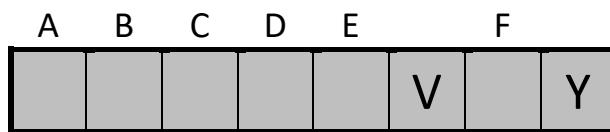
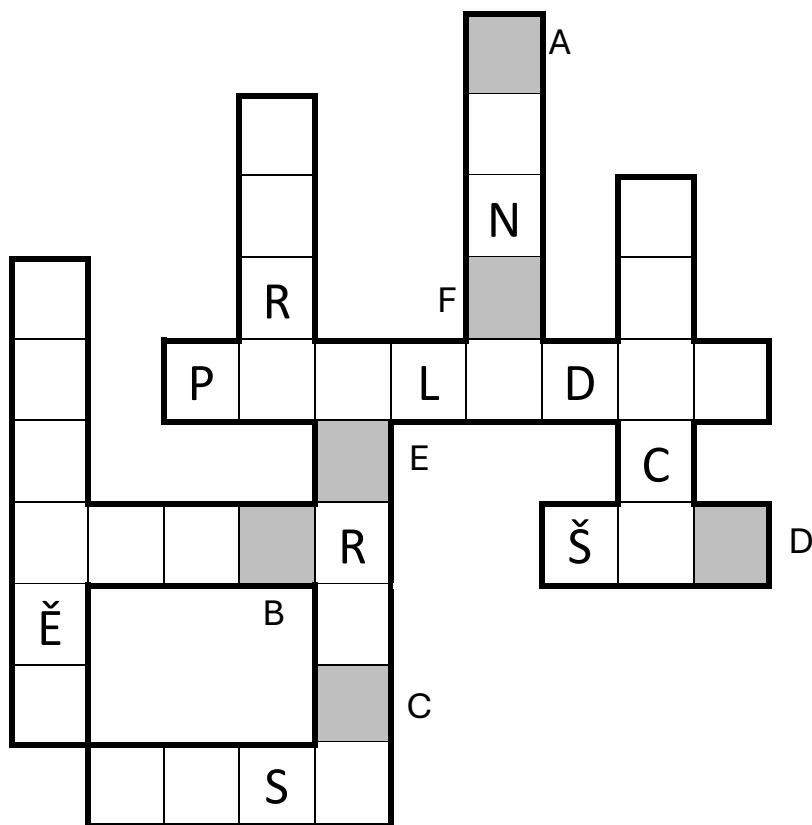
30. KDYŽ VÍŠ, ŽE JEDNA KRABIČKA SAZENIC OBSAHUJE 5 ROSTLINEK A Z JEDNÉ ROSTLINKY JE 10 RAJČAT, KOLIK BUDETE VE TŘÍDĚ SKLÍZET RAJČAT?

- VE TŘÍDĚ SKLIDÍTE: _____ RAJČAT

31. PŘEKRESLI PRASÁTKO DO ČTVERCOVÉ SÍTĚ.

32. DOPLŇ SLOVA DO KŘÍŽOVKY.

- POKLADNA
- DOLAR
- MINCE
- ŠEK
- ZLODĚJ
- KASA
- KORUNA
- EURO

• TAJENKA: _____

33. V ČEM SE SLOVO V TAJENCE LIŠÍ OD MINCÍ?

34. KTERÝ Z TĚCHTO LIDÍ SE PODLE MAPY DOSTANE
K TRUHLE S POKLADEM?

35. POJEDETE SE TŘÍDOU NA VÝLET DO PRAHY.
SPOČÍTEJ, KOLIK BUDE STÁT VÝLET CELOU TŘÍDU.

- ŠKOLNÍ AUTOBUS 2 000 Kč
- OBĚD 1 000 Kč
- VSTUPNÉ NA HRAD 500 Kč
- VSTUPNÉ DO MUZEA 500 Kč

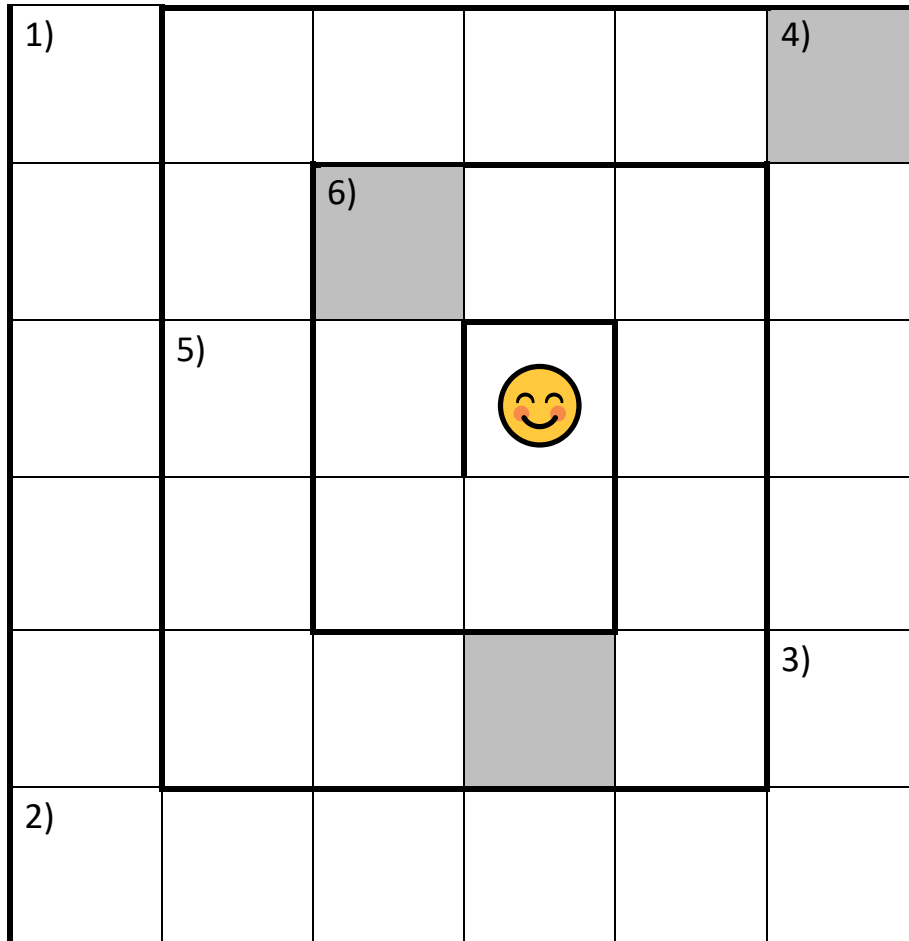
- VÝLET BUDE CELOU TŘÍDU STÁT: _____

36. SPOČÍTEJ, KOLIK BUDE STÁT VÝLET TEBE, KDYŽ JE
VE TŘÍDĚ 10 ŽÁKŮ.

- TEBE BUDE VÝLET STÁT: _____

37. DOPLŇ ODPOVĚDI NA OTÁZKY DO ŠNEKA. Z PÍSMEN Z BAREVNÝCH RÁMEČKŮ SESTAV SLOVO. VYSVĚTLI, CO TOTO SLOVO ZNAMENÁ.

1) MÍSTO, KDE BY TI ZŘÍDILI BANKOVNÍ ÚČET

2) NÁDOBA NA SCHOVÁNÍ POKLADU

3) MÍSTO, KDE SE PLATÍ ZA NÁKUP

4) ČESKÁ MĚNA

5) MÍSTO, KDE BY TI ZAŘÍDILI POJIŠTĚNÍ

6) MĚNA V EU

• TAJENKA: _____

38. ZAHRAJ SI NA DETEKTIVA A VYLUŠTI TAJNOU ŠIFRU, ABY SES DOZVĚDĚL VÍC O PENĚZÍCH.

Ě	V	S	V	U	D	O	P	É	N
T	T	K	Ě	N	A	Y	K	V	L
L	E	Á	L	Ě	D	A	P	R	E
E	R	N	C	U	O	S	I	P	T
M	É	Í	H	N	A	J	T	I	I
K	Z	B	R	K	B	Y	O	M	D
O	N	E	Á	O	V	K	R	Í	I
N	I	Z	N	Ě	N	Y	P	N	V
E	C	P	E	Č	N	O	S	T	E
C	H	J	S	O	U	D	O	B	Ř

- VĚTA: _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

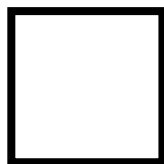
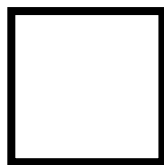
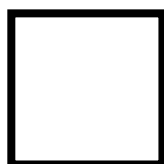
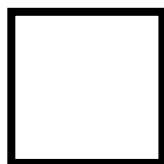
39. ODPOVÍDEJ NA OTÁZKY ANO (A) NEBO NE (N) A Z PÍSMEN SESTAV TAJENKU. KDYŽ SI NEBUDEŠ VĚDĚT RADY S OTÁZKOU 8), 9) A 10), UKAŽ SI ČÁSTKY NA PAPIROVÝCH PENĚŽÍCH.

- 1) SCHOVÁVAJÍ SE PENÍZE POD POLŠTÁŘ?
- 2) ZŘIZUJE SE BANKOVNÍ ÚČET V BANCE?
- 3) PIN KE KREDITNÍ KARTĚ MÁME SCHOVANÝ V PENĚŽENCE U KARTY?
- 4) KDYŽ PO MNĚ NĚKDO CHCE PIN, DÁM MU HO RÁD, ABYCH MU ZLEPŠIL DEN?
- 5) VÝPLATA OD ZAMĚSTNAVATELE MI PŘIJDE NA BANKOVNÍ ÚČET?
- 6) PENÍZE, KTERÉ DOSTANU OD BABIČKY UTRATÍM HLED ZA BOMBÓNY A ZMRZLINU?
- 7) JSOU BANKOVKY CHRÁNĚNÉ PROTI PADĚLÁNÍ?
- 8) JE TISÍCIKORUNA PAPIROVÁ?
- 9) JE PADESÁTIKORUNA KOVOVÁ?
- 10) KOVOVÉ MINCE MAJÍ VĚTŠÍ HODNOTU NEŽ PAPIROVÉ BANKOVKY?

Č.	A	N	Č.	A	N
1)	C	P	6)	C	Ť
2)	O	H	7)	O	H
3)	Y	J	8)	V	Y
4)	B	I	9)	N	B
5)	Š	A	10)	Y	A

• TAJENKA: _____

40. KDO MÁ VÍC? DOPLŇ ZNAMÉNKA <, NEBO > MEZI PŘÍSLUŠNÉ MINCE.

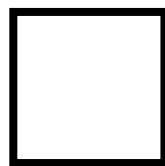
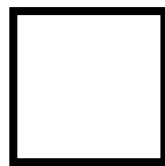
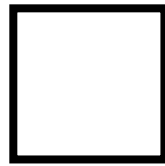
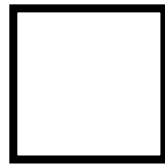

41. ROZDĚLTE SI SE SPOLUŽÁKEM NÁHODNĚ PAPIROVÉ PENÍZE A SPOČÍTEJTE KOLIK MÁ KDO PENĚZ. KDO MÁ VÍC KORUN DOSTANE 1 BOD. POTÉ DEJTE VŠECHNY PAPIROVÉ PENÍZE NA HROMÁDKU A ZNOVU SI JE NÁHODNĚ ROZDĚLTE. TAKHLE POKRAČUJ, DOKUD NEVYPLNÍŠ CELOU TABULKU. DO KOLONKY „KDO MĚL VÍC?“ DOPLŇ ZNAMÉNKA <, NEBO >.

KOLO	ČÁSTKA HRÁČE 1	KDO MĚL VÍC?	ČÁSTKA HRÁČE 2	BODY HRÁČE 1	BODY HRÁČE 2
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
CELKOVÝ POČET BODŮ:					

VYHRÁL HRÁČ ČÍSLO: _____

42. KDO MÁ VÍC? DOPLŇ ZNAMÉNKA <, NEBO > MEZI PŘÍSLUŠNÉ BANKOVKY.

43. PŘIŘAĎ SPRÁVNOU MINCI KE SPRÁVNÉ HODNOTĚ PENĚŽ.

1 Kč

2 Kč

5 Kč

10 Kč

20 Kč

50 Kč

44. PŘIŘAĎ SPRÁVNOU BANKOVKU KE SPRÁVNÉ HODNOTĚ PENĚŽ.

100 Kč

200 Kč

500 Kč

1 000 Kč

2 000 Kč

5 000 Kč

ZÁVĚREČNÝ TEST 1

- 1) NA PENÍZE SI MUSÍM DÁVAT POZOR
  - a. ANO
  - b. NE
- 2) KDYŽ SI POTŘEBUJI ZŘÍDIT BANKOVNÍ ÚČET PŮJDU:
  - a. NA POŠTU
  - b. NA POJIŠŤOVNU
  - c. DO BANKY
- 3) PAPIROVÉ PENÍZE SE NAZÝVAJÍ:
  - a. MINCE
  - b. BANKOVKY
- 4) KOVOVÉ PENÍZE SE NAZÝVAJÍ:
  - a. MINCE
  - b. BANKOVKY
- 5) PENÍZE MŮŽU TISKNOT DOMA NA TISKÁRNĚ
  - a. ANO
  - b. NE
- 6) ABYCH DOSTAL PENÍZE MUSÍM:
  - a. KRÁST
  - b. HLEDAT POKLAD
  - c. PRACOVAT
- 7) KDYŽ SI CHCI KOUPIT NĚCO, NA CO NEMÁM DOST PENĚZ
  - a. UKRADNU JE
  - b. VEZMU SI PRVNÍ PŮJČKU S VELKÝM ÚROKEM, KTEROU MI NĚKDO NABÍDNE
  - c. ROZMYSLÍM SI, JESTLI DANOU VĚC SKUTEČNĚ POTŘEBUJI A POKUD ANO, PŮJDU DO BANKY, KDE MI DAJÍ PŮJČKU S MALÝM ÚROKEM

ZÁVĚREČNÝ TEST 2

- 1) V ČR SE PLATÍ:
  - a. EUREM
  - b. KORUNOU
  - c. DOLAREM
- 2) V EU SE PLATÍ:
  - a. EUREM
  - b. KORUNOU
  - c. DOLAREM
- 3) KDE SE PLATÍ DOLAREM
  - a. V EU
  - b. V ČR
  - c. V USA
- 4) KDYŽ POTŘEBUJU POSLAT DOPIS, MUSÍM:
  - a. JÍT NA POŠTU
  - b. JÍT DO BANKY
  - c. JÍT DO SPOŘITELNY
- 5) NEJNIŽŠÍ HODNOTA ČESKÝCH MINCÍ JE:
  - a. 1 €
  - b. 1 Kč
  - c. 10 Kč
- 6) NEJVĚTŠÍ HODNOTA ČESKÝCH BANKOVEK JE:
  - a. 100 Kč
  - b. 5 000 €
  - c. 5 000 Kč
- 7) KDYŽ NAJDU PENĚŽENKU PLNOU PENĚZ
  - a. NAHLÁSÍM NÁLEZ NA POLICII
  - b. SCHOVÁM JÍ POD POLŠTÁŘ
  - c. UTRATÍM VŠECHNY PENÍZE

ZÁVĚREČNÝ TEST 3

- 1) PENÍZE, CO DOSTANU OD BABIČKY:
  - a. UTRATÍM ZA ZMRZLINU A BOMBÓNY
  - b. ULOŽÍM NA BANKOVNÍ ÚČET
  - c. STRČÍM DO KAPSY, KDO VÍ, KDY SE MI BUDOU JEŠTĚ HODIT
- 2) PENÍZE Z VÝPLATY:
  - a. ULOŽÍM NA BANKOVNÍ ÚČET
  - b. DONESU NA POŠTU A POŠLU JE DO SVĚTA
  - c. SCHOVÁM POD POLŠTÁŘ
- 3) KAŽDÝ MĚSÍC MUSÍM PLATIT:
  - a. OPRAVU AUTA
  - b. NÁJEM
  - c. VÝKUPNÉ ZA UKRADENÉ LÍZÁTKO
- 4) KDYŽ CHCI JET V LÉTĚ NA DOVOLENOU:
  - a. VEZMU SI PŮJČKU
  - b. VYKRADU BANKU
  - c. ZAČNU ŠETŘIT
- 5) PENÍZ JSOU PROTI PADĚLÁNÍ CHRÁNĚNÉ
  - a. ANO
  - b. NE
- 6) KDYŽ MI ZBYDOU NA KONCI MĚSÍCE PENÍZE:
  - a. ULOŽÍM JE NA BANKOVNÍ ÚČET NEBO DO SPOŘITELNY
  - b. POUŽIJU JE NA PODPAL, NOVINY JSOU DRAHÉ
  - c. SLOŽÍM Z NICH LODIČKU A POŠLU JE PO ŘECE, TŘEBA SE BUDOU JEŠTĚ NĚKOMU HODIT

ZÁVĚREČNÝ TEST 4

- 1) KDYŽ PŘIJDU DO OBCHODU A ZJISTÍM, ŽE NEMÁM PENÍZE:
  - a. MUSÍM SE VRÁTIT DOMŮ
  - b. UKRADNU, CO POTŘEBUJI A RYCHLE ZMIZÍM
  - c. ZAČNU BREČET A DOUFÁM, ŽE MI PRODAVAČKA ZBOŽÍ NECHÁ
- 2) KDYŽ NEZAPLATÍM VČAS POPLATEK ZA ENERGIE:
  - a. NIC SE NEDĚJE, NIKDO NA TO NEPŘIJDE
  - b. NIC SE NEDĚJE, ROZHODNĚ NEJSEM JEDINÝ, KDO ZAPOMNĚL
  - c. URYCHLENĚ ZAPLATÍM NEBO BUDU BEZ ELEKTŘINY
- 3) 1 € JE PŘIBLIŽNĚ
  - a. 1 Kč
  - b. 25 Kč
  - c. 100 Kč
- 4) NA STOKORUNĚ JE ZOBRAZENÝ:
  - a. JAN AMOS KOMENSKÝ
  - b. KAREL IV.
  - c. TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK
- 5) ZA ROHLÍK BUDU PLATIT
  - a. 1KORUNOVOU MINCÍ
  - b. 10KORUNOVOU MINCÍ
  - c. 100KOURNOVOU BANKOVKOU
- 6) KDYŽ PO MNĚ NĚKDO CHCE PIN K PLATEBÍ KARTĚ:
  - a. RÁD MU HO DÁM A ZLEPŠIM MU TÍM DEN
  - b. NIKOMU HO NEŘEKNU, PIN MŮŽU ZNÁT JEN JÁ
  - c. NAPÍŠU HO NA PAPIREK JAKO ŠIFRU A ŘEKNU MU, ŽE PAPIR MUSÍ POTOM ZNIČIT

Vytvořit kvalitní učebnici poplatnou této době je velice obtížné. Já jsem se rozhodla připravit si pracovní listy, které se dají seskupit do jedné učebnice. Tyto pracovní listy se zaměřují na finanční gramotnost, což je téma, o kterém se v poslední době velmi často hovoří. Začíná se zapojovat do výuky žáků od prvního stupně základních škol. Již v některých mateřských školkách připravují děti na hospodaření s penězi. Domnívám se, že je velmi užitečné, že se populace naší země již od počátku svého vzdělávání seznámí s tímto tématem. Je totiž třeba, abychom byli finančně gramotní a nebyli snadno zneužitelní různými podvodníky.

K tomuto tématu již existuje mnoho pracovních listů i učebnic pro žáky běžné základní školy. Zejména pak pro druhé stupně. Vzhledem k tomu, že jsem pracovala v praktické škole dvouleté, kde byli vzdělávání žáci se středně těžkým mentálním postižením, nebo s kombinovaným postižením, nebylo tedy dost dobře možné vzdělávat tyto žáky podle běžných učebnic běžných základních škol. Bylo potřeba si pracovní listy upravovat tak, aby je naši žáci využili. Každý školní rok se sejde ve třídě jiná skupina žáků s jinými schopnostmi, možnostmi a dovednostmi. S jinak závažným postižením. Je tedy třeba mít připravené větší zásoby těchto pracovních listů.

Mnozí naši žáci mají narušenou komunikační schopnost, mají různé logopedické vady, nebo třeba nemluví vůbec. Tím, že mají problém s komunikací, nedokážou sami ani kvalitně přečíst zadání úkolů a slovně odpovědět. Bylo jim potřeba ve většině případů pomoci s přečtením zadání a řádně jim ho vysvětlit. Pokud se v zadání úkolu mělo spojovat, malovat, vybarvovat, tak to byl úkol, který zvládají téměř všichni žáci. I když se jedná o žáka s tělesným postižením, který nemůže sám dobře držet tužku nebo pastelku, tak s pomůckami a dopomocí, zvládl tento úkol vypracovat. Pro žáky, kteří umí číst, bylo celkem přijatelné vyplnit jednodušší křížovky, nebo vyhledat ve čtyřsměrce. Pokud se však jednalo o úkoly, kde bylo více textu, bylo i pro ty žáky, kteří číst umí, obtížné text přečíst a zejména mu porozumět. Pokud už text přečetli, což někteří zvládají celkem dobře, bylo třeba s nimi hovořit o tom, co se od nich v úkolu žádá a poradit jim, jak mají úkol splnit. Stále dokola bylo třeba vysvětlovat a opakovat jednotlivá slova z úkolů, která žáci neznají nebo je každý den neslyší a nepoužívají. Jedná se například o slova euro, dolar, šek, mince, bankovka, měna, cent, haléř, kasa. Také při úkolech, ve kterých se měla vypočítat cena nákupu nebo příjem rodiny, měli žáci problém. Nejprve bylo třeba vysvětlit, co se myslí pojmem povinné měsíční platby, nájemné, spoření apod. Když už toto žáci pochopili, tak bylo třeba potvrdit, zda se v příkladu sčítá, nebo odčítá. Někteří žáci toto jsou schopni pochopit sami. Velice záleží na úrovni a kombinaci jejich postižení.

Určitě však je zřejmé, že pro žáky praktické školy dvouleté není cílem vytvořit pracovní listy nebo učebnici s dlouhými texty. Pokud by se jim nejprve nějaká látka v textu vysvětlovala, i kdyby byla doplněna otázkami vedoucími k samostatnému uvažování, většina žáků by text nemusela pochopit. Někteří by ho přečetli, ale nerozuměli by mu. Proto jsem volila zejména formu vyplňování a spojování. Úkoly početního charakteru mohou využívat žáci s lehčím postižením, kteří budou schopni toto zvládnout.

Tyto pracovní listy mohou využívat i žáci z jiných praktických škol v rámci celé republiky. Také by mohli pracovní listy využít žáci na prvním stupni běžné základní školy. Některé pracovní listy by mohli užít dokonce i žáci v mateřské škole, protože jejich obtížnost by mohli zvládnout. Určitě by však bylo třeba těmto malým žáčkům přečíst zadání úkolů a některá zadání i dovysvětlit.

Tyto pracovní listy byly vypracovány s potřebou toho, aby i mentálně postižení žáci získali alespoň základní informace a povědomí o hospodaření s penězi, a to zejména kvůli tomu, že se jedná o velmi snadno zneužitelnou cílovou skupinu. Když dosáhnou plnoletosti, bývají zpravidla soudem omezení na svéprávnosti. Bývají omezení na právu hospodařit s penězi, protože nechápou hodnotu peněz. I tak ale nějaké peníze u sebe mívají, aby si mohli zakoupit základní potřeby (pití, svačinu, zmrzlinu apod.). I v těchto případech je třeba tyto lidi ochránit a poskytnout jim alespoň základní povědomí o penězích. Tohoto se snažím dosáhnout hravou formou v následujících stránkách této práce.

Touto závěrečnou prací se snažím prokázat své pedagogické, psychologické a praktické kompetence, abych mohla ukončit Doplnkové pedagogické studium na Univerzitě v Pardubicích. Všechna cvičení v pracovních listech jsou originální, nejsou zkopírovaná, jsou vlastní prací autorky.

3. ZÁVĚR

Tuto práci jsem vypracovala za účelem ukončení doplňkového pedagogického studia na Univerzitě v Pardubicích.

Práce se skládá z Teoretické části a z Praktické části.

Teoretická část je rozdělena do tří kapitol, kdy první kapitola hovoří o právním ukotvení praktické školy dvouleté. Podle jakého zákona a vyhlášky je zřizována a jaké podmínky musí žáci splnit, aby mohli být přijati.

Druhá kapitola uvádí, co je identifikátor znevýhodnění, který je vždy uveden na Doporučení školského poradenského zařízení a na základě kterého lze identifikovat diagnózu žáka. Dále jsou ve druhé kapitole ve třech podkapitolách zmíněny základní informace o nejčastějších poruchách a postiženích, kterými trpí žáci praktické školy dvouleté, ve které jsem pracovala. Zmiňuji zde poruchu autistického spektra, mentální postižení a vady a poruchy řeči.

V poslední, třetí kapitole, je popsán vývoj učení v průběhu historie. Je zde uvedeno, co je třeba ve škole vyučovat a jakým způsobem, aby výuka byla co nejefektivnější a žáci si co nejvíce zapamatovali z nabízených informací a tyto informace následně mohli využívat ve svém životě. Dále zde zmiňuji důležitost učebnic při vyučování.

Praktická část se skládá z pracovních listů, na kterých jsou jednotlivá cvičení a úkoly. Tyto pracovní listy je možno svázat do učebnice. Jedná se zejména o různé spojovačky, křížovky, čtyřsměrky, omalovánky, ale také výpočty praktických příkladů ze života a ze školních předmětů, které se žáci učí ve škole. Všechny úkoly a všechny cvičení jsou vlastním dílem autorky.

Tato závěrečná práce je pojmuta z praktického hlediska, kdy připravené pracovní listy mohou při vyučování používat žáci praktické školy dvouleté, kde jsem učila jako třídní učitelka, ale také žáci z jiných praktických škol. Mohou být využity také dětmi bez mentálního postižení a vady z nižších ročníků základní školy. Některá cvičení mohou využít i žáci mateřské školy. Vzhledem k tomu má práce široké využití.

4. ZDROJE:

ČADILOVÁ, Věra a Zuzana ŽAMPACHOVÁ. *Metodika práce asistenta pedagoga při aplikaci podpůrných opatření u žáků s poruchou autistického spektra nebo vybraným psychickým onemocněním*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 136 s. ISBN 978-80-244-4453-6.

ČÁP, Jan. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Karolinum, 1993. 415 s. ISBN 80-706-6534-3.

Návod pro použití převodníku identifikátoru znevýhodnění [online]. KOMRSKOVÁ, Lucie. 2019 [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://sberdat.uiv.cz/vykony/idz/navod_prevodnik.pdf

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola dvouletá 78–62–C/02 [online]. 2009. [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavaci-programy-pro-specialni-vzdelavani/>

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. 2., rozš. a aktualiz. vyd., vyd. 1, Praha: Grada, 2007, s. 328. ISBN 978-80-247-1821-7.

SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika: dílčí část*. Praha: Grada, 2007. 160 s. ISBN 978-80-247-1733-3.

VALENTA, Milan. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu: dílčí část*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 238 s. ISBN 978-80-244-4614-1.

VRBOVÁ, Renáta. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu narušené komunikační schopnosti: dílčí část*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 236 s. ISBN 978-80-244-4648-6.

Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. [online]. 2016 [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27>

Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [online]. 2004 [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast4>

ŽAMPACHOVÁ, Zuzana a Věra ČADILOVÁ. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu poruchy autistického spektra nebo vybraných psychických onemocnění: dílčí část*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 228 s. ISBN 978-80-244-4669-1.

ZDROJE V PRAKTICKÉ ČÁSTI:

ÚLOHA 18.

100 Kč [online] [cit. 2024-03-29] Dostupné z:

https://www.tgw.cz/_obchody/filatelie.shop5.cz/prilohy/49/ceska-republika-p-18g-bankovka-100-kc-2018-unc-1.jpg.big.jpg

20 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/20_2004_5B.jpg

1000 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/64/1000_Czech_koruna_Obverse.jpg

2 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/2_1999_3B.jpg

500 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

<https://cdn.myshoptet.com/usr/www.numismatikasova.cz/user/documents/upload/obrazky%20pro%20blog/500%20K%C4%8D%20-%20celni%20strana.jpg>

50 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/50_1999_3B.jpg

5000 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://cdn.myshoptet.com/usr/www.help-man.cz/user/shop/big/2501_5-000-kc-zepredu.png?5f246bc8

10 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/10_1999_3B.jpg

ÚLOHA 40.

Viz ZDROJE ÚLOHA 18. 20 Kč, 2 Kč, 50 Kč, 10 Kč

1 € [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/1_Euro_SK_2B.jpg

5 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/5_1999_3B.jpg

1 cent [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

https://zlatemince.cz/m/1_Euro_cent_SK_2B.jpg

1 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://zlatemince.cz/m/1_2006_3B.jpg

ÚLOHA 42.

Viz ZDROJE ÚLOHA 18. 100 Kč, 1000 Kč, 500 Kč, 5000 Kč

200 € [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

https://static.wixstatic.com/media/500430_72e72a73f1c74c2f94f12180675488db~mv2.jpg/v1/fill/w_1552,h_826,al_c/500430_72e72a73f1c74c2f94f12180675488db~mv2.jpg

200 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

<https://cdn.myshoptet.com/usr/www.numismatikasova.cz/user/documents/upload/obrazky%20pro%20blog/bankovka%20200%20kc.jpg>

2000 Kč [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9c/2000_korun.jpg

5 € [online] [cit. 2024-03-29]. Dostupné z:

https://images3.cgb.fr/images/billets/b94/b94_7982a.jpg

ÚLOHA 43.

Viz ZDROJE ÚLOHA 18. a ÚLOHA 40. 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč, 50 Kč.

ÚLOHA 44.

Viz ZDROJE ÚLOHA 18. a ÚLOHA 42. 100 Kč, 200 Kč, 500 Kč, 1000 Kč, 2000 Kč, 5000 Kč.